

Tittel: Fjærlett komedie

Ingress: Molières satire fra 1672 er blitt til fjærlett underholdning i Hellwigs regi.

Elisabeth Leinslie

”Lærde Damer”

Av Molière

Oversatt av Haldis Moren Vesaas

Regi: Hilda Hellwig

Med: Per Schaanning, Britt Langlie, Jon Eikemo, Kirsti Stubø, Charlotte Frogner, Iren Reppen, Marianne Krogh, Jon Eivind Gullord, Torbjørn Eriksen, Bernhard Ramstad, Morten Espeland

Det Norske Teatret

Kvinner og lærdom var et aktuelt tema på Molières tid. På 1600-tallet forfattet og utga flere franske feminister bøker om dette temaet. Disse utgivelsene kan ikke sammenlignes med Molières ”Lærde Damer”. De franske feministene tok seriøst for seg kvinners rett til lærdom, mens Molière i sin satire mot overklassens intellektuelle damer fremviser dem som forfengelige dilettanter som hyller en oppblåst og elendig poet. De ekte intellektuelle damene på denne tiden tok avstand fra denne form for oppførsel, og dette er en av grunnene til at Molière, i sin samtid, ikke ble nevneverdig kritisert for sitt angrep på overklassens lærde damer.

Skaper forventning

Molières satire fra 1672 er blitt til fjærlett underholdning i Hellwigs regi. De lærde settes opp mot de antiintellektuelle på en ufarlig og overfladisk måte som understøtter de lærdes diletterteri mer enn å betone konsekvensene for deres framferd.

Forestillingen trekker opp linjen mellom datidens diletteranter og vår samtids diletteranter ved bl.a. forandringer i manus. Her får Dagbladet sitt pass påskrevet som en avis som trykker dårlig poesi, merkelappen settes også på Ari Behn og avisenes bruk av terningkast på kunst. De humoristiske stikkene fungerer og gjør historien en anelse mer aktuell for kategorien samtidsteater.

I første akt legger forestillingen derimot opp til en mer hardtslående og saftig utgave av historien. Konfliktene øker i temperatur, melonene spruter, og det undertrykte kjærlighetsbehovet vi møter hos de intellektuelle koker under overflaten. Når lyset i salen fades inn og teppet går ned halvveis i forestillingen er forventningene til fortsettelsen høye.

Innfrir ikke

Allerede da sceneteppet går opp etter pausen aner jeg at mine forventninger ikke skal innfris. For hvor er alle melonene? Melonene er som forduftet. Hellwig har valgt å tone ned bruken av meloner i andre akt. Bare to enslige vannmeloner utgjør en minimalistisk markering av fråtseriet jeg hadde sett frem til.

Melonene kan stå som et eksempel på hvordan denne forestillingen nærmest modereres fremfor akselereres i andre akt. Temperaturen som jeg forventet skulle stige, holder samme nivå som i første akt. I første akt var også rytmen i ensemblespillet presis og aksentuert. Men dette fortaper seg etter pausen. Konsekvensen av at timingen og den helhetlige rytmen ikke sitter er at flere av de komiske poengene forsvinner.

Selv om ensemblet ikke fungerte optimalt er det derimot flere enkeltprestasjoner å glede seg over. Mine favoritter er Reppen, Frogner, Krogh og Ramstad – som alle tar scenen med stødig timing og tilstedeværelse, og ikke minst som allsidige komedieskuespillere.